

S E C T I O III.

Ex ordine Decretorum Dei stabilitur nostra conclusio.

§. I.

Ut hæc intentio Dei habeat suum effectum connaturalem, debet anima Beatissima Virginis intelligi primo creata extra corpus.

181. **E**Xposita harmonia decretorum Dei in ordine intentionis, totus, ut vides DD. labor est, ita disponere signa, ut decernatur immaculata Virgo jam præservata a peccato, jam a debito proximo per inclusionem in pacto, & ideo dimicant laudabiliter inter se in col-

collocanda Deiparæ præservatione in signo apto, ut præintelligatur jam ad peccatum, jam ad inclusionem in pacto: quia nil prorsus agerent, si Virginem decretam exponerent in signo inepto ad præservationem a peccato. Ubi nota, quod in prosecutione finis, atque mediorum duplicem omnino ordinem agnoscere debes cum communi Theologorum; unum in intentione, & alterum in executione; qui ordines ita inter se conferuntur, & contexuntur, ut quæ priora sunt in intentione, posteriora sint in executione: quare dum sermo est de voluntatibus Dei efficacibus, non sunt alia objecta, nec alii effectus in executione, præter eos, qui in intentione ponuntur; nec licebit ordinem intentionis ab ordine executionis secernere, ac separare.

183. Verum est, quod ordine intentionis prius decernitur ipsa finis substantia secundum se, quam media singularia, singularis modus, & singularis actio, per quam idem finis denique producendus est, ordine vero executionis non ita: quia non potest finis eo modo definiri a Deo, nisi definitis, ac determinatis prius mediis, ac singulari actione, per quam ipsum finem effici oportet; nam cum voluntas Dei in eo ordine sit voluntas, liceat sic dicere, executiva rei futuræ, non potest non præsupponere, aut includere ea omnia, sine quibus res perfici non potest. Unde voluntates illas Dei quasi in ordine intentionis alias post alias distinguunt, habereque propria objecta, & effectus etiam proprios diversos ab illis, quos ordo executionis includit.

184. Nam

184. Nam v. g. intentio finis efficax respicit tamquam objectum existentiam, & substantiam rei futuræ, quæ propter se, & gratia sui amatur, respectu cuius efficax dicitur, non quia ipsius effectum immediate attingat, id enim voluntatis executivæ proprium est; sed mediate, quia nimirum movet ad electionem mediorum, quæ finis productionem attingunt: quapropter Divinæ voluntatis, quatenus est intentio efficax finis, proprius effectus est electio mediorum, non quia re ipsa in Deo, sicut in creaturis una volitio causet aliam, sed quia nos juxta imperfectum nostrum concipiendi modum aliam ex alia fluere, unam ab altera inferri, apprehendimus. Quo notato, omittendo diversas Theologorum opiniones versantes cir-

ca

ca ordinem intentionis, & executionis; cum ad rem nostram non faciant, & in quacumque sententia urgeat nostra ratio.

185. Sit nostra conclusio; & probatio simul: si in ordine executionis non decrevit Deus ut medium animam Virgineam primo extra corpus creare, non correspondet finis intentus, & effectus prædestinationi Deiparæ, quocumque modo excogitetur ab Authoribus: ergo ita debet exequi. Probatur antecedens: finis intentus est præservatio ab originali media gratia primordiali animæ Virgineæ; sed iste finis non est executus juxta intentum, nisi anima Virginea intelligatur corpori præexistens: ergo ita debet adstrui. Declaratur minor: non solum debet poni gratia in primo instanti Mariano, sed etiam debet

bet intelligi in signo apto ad eliminandum originale peccatum, sicut apud ipsos non sufficit prædestinatio MARIE ab æterno, sed etiam collocari debet, vel in signo anteriori ad pactum, vel anteriori certe ad peccatum, vel anteriori ad contractionem: ergo ut in via executiva gratia præservet a peccato, debet ejus executio fieri in signo apto ad præservandum; sed signum aptum est signum tantum antèrius: ergo in signo anteriori præintelligi debet.

186. Explicatur: aliud est gratiam, expellere peccatum, aliud a peccato præservare: quia expellere supponit peccatum, & præservare impedit, ne peccatum sit. Nunc ergo: peccatum originale intelligitur in signo, in quo intelligitur anima primo concorpo-

rata, seu naturaliter ex Adamo propagata, cum per propagationem naturalem peccatum traducatur: ego si prius concipitur incorporata, quam intelligatur iusta, intelligitur iusta post natura peccatum; sed gratia, quæ post intelligitur, non potest præservare, sed repellere: ergo ut intelligatur præservatrix, debet præintelligi ad peccatum. Probatur: prius intelligitur effectus inseparabilis a natura, quam effectus proveniens ab alia forma supernaturali, vel naturali a natura distincta; sed originale est effectus naturæ descendens ab Adamo, gratia est donum supra naturam: ergo si non adstruatur prius gratia, quam natura, prius intelligitur effectus naturæ, quam gratiæ.

187. Declaratur amplius Angelic-

gelicus Præceptor quæst. 3. de peccato originali, art. 3. hæc habet: *ad primum ergo dicendum, quod anima rationalis non habet immunditiam peccati originalis, nec a se, nec a Deo, sed ex unione ad carnem, sic enim fit pars humanæ naturæ derivatæ ab Adam. Ad secundum dicendum, quod cum peccatum originale sit peccatum naturæ, non pertinet ad animam, nisi in quantum est pars humanæ naturæ.* Et art. 4. hæc habet: *Quidem cum peccatum originale ex carne derivetur ad animam, nulli dubium esse potest, quin aliquo modo saltem in via generationis, & temporis per prius sit peccatum originale in essentia animæ, quam in potentiis, cum anima per suam essentiam immediate corpori uniat ut forma, non autem per suas*

N po-

290 *Tract. de principatu, &c.*
potentias, ut alibi ostensum est.
Hactenus Angelicus.

188. Ex quibus sic: si anima Virginea non fuit extra corpus creata quod prius intelligitur, est in primo sui esse ejus essentia corpori unita, & unita tamquam forma corporis, antequam intelligantur ejus potentia, ac per consequens gratia, quæ est qualitas superveniens perfecto esse animæ, & multo magis si recipiatur in voluntate, utpote pertinens ad amicitiam, & amorem; sed ex Ang. Doct. eo ipso, quod intelligatur unio animæ ad carnem, quod intelligatur anima pars humanæ naturæ, quod intelligatur forma corporis seminalis ex Adamo, intelligitur peccato naturæ scædata: ergo si intelligitur in primo sui esse intra corpus, intelligi-

Disp. II. Sect. III. 291
ligitur, ante quam intelligatur gratia. Audiatur iterum Angelicus concludens numerum supracitatum art. 4. *unde omnibus modis peccatum originale per prius est in essentia animæ, quam in potentiis, & ab essentia animæ derivatur ad potentias: sicut & naturæ processus est ab essentia animæ ad potentias: peccatum originale autem respicit naturam, ut dictum est.*

189. Ex quibus iterum urgeo: peccatum originale est peccatum naturæ, intelligo cum omnibus completæ: ergo si Virgo intelligitur completa in natura, sicut debet intelligi in signo, in quo intelligitur essentia animæ suæ informantis corpus, quod est signum anterius, vel natura, vel ratione ad potentias, & multo magis ad gratiam,

tiam, jam venit gratia in signo inepto ad præservandum a peccato: nam si erraret enormiter, qui diceret, gratiam Virginis obvenisse in secundo instanti reali suæ creationis, quia & si poneret gratiam in instanti ad expellendum apto, poneret in inepto ad præservandum, cum gratia operetur ut qualitas physica; ita parum theologicæ, & philosophicæ procedit, qui gratiam exequitur in signo, & si apto ad repellendum, inepto ad præservandum, utpote supponente signum animæ informantis, & unitæ corpori, actualisque partibus humanæ naturæ. Roboratur demum: ex illo proloquio in omni Schola celebri, *omnis ordinate agens prius vult finem, deinde ea, quæ sunt ad finem, id est, eo ordine, quo conducunt*

cunt ad finem; sed finis Dei prædestinantis B. Virginem fuit, ut media gratia præservaretur a peccato: ergo ordinate voluit, ut ante quam esset pars actualis humanæ naturæ anima Virginea, intelligeretur ipsa cum potentiori gratia, naturaque tantisper expectaret, donec gratia fructum suum produxisset. Quod ut ordinate accideret, necesse videbatur, ut anima Virginea primo extra corpus suum crearetur.

§. II.

*Roboratur amplius assertio
stabilita.*

190. **M**Agnum quoque roboramentum accipit noster discurrendi modus a con-

N 3   gruen-

gruentia, qua Omnipotens voluit procedere in omnibus rebus, præsertim in Mysterio Incarnationis, & ad illud spectantibus: audiatur D. Bern. homil. 2. super missus est, ubi differens; quare Christus ex Virgine desponsata nasci decrevit, sic graviter, & luculenter effatur: oportebat, a principe mundi aliquandiu colari divini consilii Sacramentum, non, quod Deus, si palam opus suum facere vellent, impediri posset, aut ab illo merueret, sed quia ipse, qui non solum potenter, sed etiam sapienter, quæcumque voluit, fecit, sicut in omnibus operibus suis quasdam rerum, vel temporum congruentias propter ordinis pulchritudinem servare consuevit, ita in hoc quoque tam magnifico opere suo, nostræ videlicet repara-

tio-

tionis, non tantum potentiam suam, sed & prudentiam ostendere voluit.

191. Ipsaque Ecclesia mirata sapientiam Dei quotidie laudat Incarnationis dispositionem mirabilem, & locutionem Gabrielis ad MARIAM contrapositam locutioni Dæmonis ad Evam, sumens illud Ave Gabrielis ore mutans Evæ nomen, & victoriam Christi in arbore Crucis, ut qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur, & medelam ferret inde, hostis unde leserat: pariter in Virginis præservatione est valde Theologicum, & Scripturis conforme, indagare modum congruentiorum: unde cum originale peccatum traducatur per corpus ad inficiendam animam, quatenus corpus prius in executione præ-

venit animam, seu primum suum esse; cumque incipiat per esse in corpore, incipit per esse inquinatum. Quid igitur congruentius in præservatione Virginea, quam quod puritas derivetur in corpus per animam, animaque præcedens sancta præveniat primum esse completum rationale corporis? Et cum hoc faciat ornata gratia artem fallit, contemnitque serpentis caput, dum primum esse humanum corporis non incipiat, nisi per esse Sanctum: & cum hoc non possit conciliari cum natura, nisi adstruatur creatio animæ Virgineæ separata a corpore, ita congruenter debet adstrui.

192. Quod confirmari potest cum Doctrina aliquorum DD. qui loquentes de decisione Eucharistica, corruptis speciebus, utrum

utrum debeat creari a Deo nova materia, vel ad vermes, vel aliud compositum, adstruunt isti Doctores, non creari aliam de novo, sed reproduci per creationem illammet materiem, quæ destructa fuit vi verborum consecrationis. Fundamentum eorum est: quia cum destructa fuerit contra suam naturam, & violentia intercedente, exigit a Deo tota natura, ut casu productionis materiæ non producat alia, sed reproducat illammet, quæ passa est contra suam exigentiam violentiam. Cum igitur gratia originalis hominum destructa fuerit contra suam exigentiam propter peccatum ejus contrarium, vel contradictorium, semper videtur repolci a Deo, ut si aliquem ex posteris Adam crearet justitia originali or-

natum, crearet illum, ita ut in corpus derivaretur ab anima imago, & similitudo Dei; sed supposita corporis corruptione non est congruentior alius modus, ut hoc fiat, nisi, quod anima creetur separata, & Sancta: ergo hic modus congruentissimus est.

193. Nec dissimulare possumus, quod quamvis omnis anima rationalis producat, & producta fuerit in Adamo, & Eva, & in omnibus ejus posteris intra corpus, tamen congruentissimum est, ut in Virgine Beata extra corpus crearetur: ad modum quo in initio mundi Deus creavit Adamum terrenum, & postea ex ejus costa formavit Evam; contrarium tamen executus est Omnipotens in formatione Adami Cœlestis:
prius

prius enim creavit MARIAM, Evam, & Matrem viventium, autricemque meriti, & correctricem Evæ, & postea, ex ipsa generavit Adamum Cœlestem Dominum Jesum Christum; ita ut sicut Adamus dixit de Eva, *hæc est caro de carne mea & os ex ossibus meis*, vocataque fuit *Virago*, quia de viro sumpta est, sic MARIA poterat dicere de Christo, *hic est caro de carne mea, & os ex ossibus meis*. Si ergo Deus invertit ordinem in secundo Adamo, quid mirum inverteret in formatione secundæ Evæ, prius creans sibi primogenitam gratiæ extra corpus animam Virgineam, & si cæteras animas creasset intra corpus?

194. Audiatur Scotus in 2. dist. 34. quod *duæ sunt rationes*,
N 6 nes,

nes, quare Christus non contraxit peccatum originale, & quorum una per se sufficeret sine altera. Prima: quia purgata fuit caro ejus in B. Virgine: secunda, quia non erat filius naturalis Adæ; & ideo non obligatur in Adam. Ubi vides, quod Christus Dominus sit natus ex Virgine, non quia illi fuit necessarius hic singularis modus propagationis, cum per Personalitatem Verbi animæ, & corpori unitam, non solum maneret Filius naturalis Dei, sed etiam plenissime eliminaret omne peccatum: ergo hoc potissimum fuit ad exequendum remedium in ipsa propagatione, ut per carnem, per quam Diabolus vicerat primum Adamum, vinceretur a secundo. Quid mirum in ipsa carne, & propaga-
tiq-

tione naturali Deiparæ manente substantia naturalis propagationis peregerit Deus modum singularem, ut purgaretur caro ab anima præventa in gratia? Maxime cum hoc necessarium videatur ad intelligendam immunitatem Virginis ob præsertionem ab originali primordiale.

195. In eundem sensum collimat D. Thomas quæst. de peccato originali, art. 7. respondet ad argumentum, quod sibi objicit his verbis: *Præterea Damascenus dicit in 3. lib. quod Spiritus Sanctus supervenit Virgini purgans ipsam; non autem potest dici, quod illa purgatio fuerit superflua: quia cum natura creata nil superfluum operetur, multo minus Spiritus Sanctus. Si ergo purgatione non præ-*
ce-

cedente, corpus Christi assumptum fuisset de Virgine, contraxisset nihilominus originale peccatum. Ex his videtur, quod ipsum sufficiat ad contrahendum originale peccatum, quod aliquis materialiter ex Adam carnem accipiat. Ita proposito argumento respondet. Ad 6. dicendum, quod ex hoc, quod Christus fuit conceptus ex Virgine sine virili semine, habuit, quod non contraheret originale peccatum: præcessit autem purgatio non tamquam ad hoc necessaria, ut sine originali peccato conciperetur, sed quia carnem, quam Verbum Dei suscepit, omnis puritas decebat. Hactenus Angelicus Doctor.

196. Ubi tria adverte: primum, quod juxta Angelicum Christus non contraxit originale duo-

duobus principalioribus e capitibus, 1. propter personalitatem Verbi unitam animæ in signo priori ad corporis, & animæ unionem: 2. quia conceptus fuit ex Virgine sine virili semine. Adverte 2. quod præcessit purgatio Spiritus Sancti in Christi carne, non quia est necessaria ad originale peccatum evadendum. Adverte 3. quod non obstante non necessitate ad vitandum originale, solum propter maximam decentiam, & omnem possibilem puritatem carnis susceptæ Spiritus Sanctus specialissimo modo supervenit in Virginem: quia cum non sit conceptibilis major participatio, quam, quæ fit media hipostatica unione, ita præcedere debebat in carne, non modo magna puritas negativa, quæ consistit in recessu a debito culpæ;

pæ; sed omnium maxima positiva per affluentiam maximorum charismatum, & donorum.

197. Nunc sic: si non propter necessitatem, sed propter decentiam tantum fecit Deus mirabilia in Incarnatione nascens ex Virgine, & ex carne excellentiori modo sanctificata a Spiritu Sancto, quia sic decebat carnem, quam suscepit Verbum: igitur quamvis in Virgine non judicaretur necessaria ad evadendum originale creatio animæ extra corpus, ut præveniretur ad sanctificandum corpus, ex quo Verbum carnem assumere decreverat, stabilienda cum fundamento erat propter decentiam maximam, & puritatem omnium maximam infra Christum: ergo datur maximum fundamentum ad assertionem nostram: cum præter

ter decentiam adstruamus quamdam necessitatem stando rerum naturis, formarumque physicarum exigentiis; & quis neget hoc maxime roborare nostrum assertum?

§. III.

Nova fundamenta pro Assertionem nostram producuntur.

198. **L**Oquantur modo PP. Ecclesiæ lumina, & fundamenta. Sit 1. Aug. 3. de libero arbitrio, cap. 5. ubi dat regulam ad dimetiendam executionem operum Dei, & est hæc: *quidquid vera ratione connaturalius occurrit, hoc scias, fecisse Deum rerum omnium conditorem:* ergo ex Aug. attendere debemus, tamquam præcipuum scopum, con-

connaturalitatem in operibus Dei; sed nihil connaturalius ad Virginis præservationem peragendam, & præintelligendam, quam, quod anima Virginea creata fuerit extra corpus: ergo ita fuit, ex Augustino, creata. Probatur minor: nihil connaturalius formæ operanti, & impediendi effectum contrarium formæ, quam præcedentia respectu formæ, & effectus formalis sibi contrariantis; sed quid connaturalius formæ accidentali præcedenti, quam præcedentia subiecti, cui ipsa, utpote accidens inhæret? Ergo cum gratia sit forma impediens effectum corporis, sitque forma accidentalis recepta in anima, quæ subiectum ipsius est, quid connaturalius, quam quod præcedat anima ad corpus? sed non potest connaturaliter præcedere in crea-

tio-

tione, cum creetur ad exigentiam corporis; ergo solum est connaturale, quod præcedat ad unionem, & corporis informationem; sed non potest hoc esse connaturale, nisi creetur extra corpus, præcedatque informationem tantum præcedentia naturæ: ergo ex regula Augustini, ita in executione præcessit.

199. Jamque intelliges rationem, fundamentum, & vim sistematis Damasceni, qui solum docet, quod connaturalius erat, dum dicit; *quoniam futurum erat, ut Deigenitrix Virgo ex Anna oriretur, natura gratiæ factum antevertere minime ausa est, verum tantisper expectavit, dum gratia fructum suum produxisset.* Ubi ad litteram connaturalitatem philosophicam, & Theologicam apertissime in executione manifestat:

nam

nam ponit primo in corpore naturam, gratiam in anima, naturam expectantem, gratiam expectatam, ac proinde formam peccati, alioquin recipiendam, vel physice, vel moraliter in corpore, impeditam: ergo si corpus expectavit animam, & anima fuit expectata, fuit anima extra corpus creata; quia non expectavit creationem animæ, sed expectavit gratiæ fructum, & incredibilis est gratiæ fructus absque animæ productione: ergo expectavit animam jam creatam; sed non expectaret, si fuisset intra corpus producta: ergo fuit extra, quamvis tantum tantisper per morulam, non temporis, sed signi expectavit.

200. Declaret ipse August. totum hoc insigni testimonio in Psal. 88. sic enim inquit: *Quemadmodum, si Medicus videat ti-*
bi

bi imminere ægritudinem, forte ex aliquo labore, & dicat: parce tibi, sic te tracta, requiesce, his cibis utere, nam si non feceris ægrotabis: tum autem si feceris, & sanus fueris, recte dicis Medico: liberaſti me ab ægritudine, non in qua eram, sed in qua futurus eram. Item nescio quis mittendus erat in carcerem, venit aliquis, defendit eum, gratias agens quid dicit? Eruiſti de carcere animam meam. Rursus suspendendus erat debitor, solutum est pro eo, liberatus dicitur de suspendio. En exempla allata ab Augustino gratiæ præservatricis in medicina, in poena debiti, in liberatione carceris: sed ut hæc omnia sint præservativa, & impeditiva carceris, ægritudinis, & poenæ, debent præcedere ad ægritudinem, carcerem, & po-

pœnam, alias non præservarent: ergo ut gratia sit præservatrix, debet præcedere ad corpus, quod per sui conjunctionem cum anima affert ægritudinem, carcerem, & pœnam originalis peccati.

201. Nec, quod Damascenus dixerit, citatus a D. Thoma, quod Spiritus Sanctus supervenit Virgini purgans ipsam, significat, non credidisse illam a primo Conceptionis instanti purissimam: nam nil clarius in toto opere Damasceni elucet, quam altissimæ laudes de Virginis puritate: quia lib. 4. cap. 15. sic inquit: ipsa enim ante sæcula præcognitio Dei consilio prædefinita est, & diversis similitudinibus, & oraculis Prophetarum per Spiritum Sanctum figurata, prædicata. Et infra; nam re vera Domina facta est omnium
crea-

creaturarum, cum Conditoris omnium effecta est Mater. Deinde in domo Domini plantata, & impinguata spiritu, veluti oliva fructifera, omnis virtutis habitaculum facta est, ab omni sæculari vita, & carnali concupiscentia propriam mentem sequestrans, & sic Virginem animam cum corpore conservans, ut decebat eam, quæ in sinu Deum susceptura esset: Sanctus enim existens in Sanctis requiescit. Sic igitur sanctificationem omnium exercet, & templum sanctum, & admirabile Altissimi Dei digne demonstratur.

202. Rursus lib. 3. cap. 11. Deum enim dicimus ex ipsa natum esse: non enim hominem ullum genuit Sanctissima Virgo, sed Deum verum, non nudum, sed incarnatum, non ex Cælo corpus traducentem, & ut per canalem trans-

transeuntem, sed consubstantialem nobis carnem susipientem: humanatio enim Dei Verbi propter hoc facta est, ut ipsa, quæ peccavit, & cecidit, & corrupta est, natura vinceret eum, qui seduxerat tyrannum: & sic ex corruptione liberaret. Et infra: Unde iure optimo, & pro veritate Deiparam incontaminatam nominamus Mariam, hoc enim nomen omne dispensationis Mysterium commendat. Unde vides, non dixisse Damascenum Virginem primo purgatam, dum ex Spiritu Sancto concepit; sed Maternitatem fuisse præservationis primordiale fundamentum, ut dixit: quoniam futurum erat, ut Deigenitrix Virgo ex Anna oriretur, &c. Siquidem oportebat eam primogenitam in lucem edi, qua rerum omnium conditarum Primogenitum, in quo omnia

omnia coagmentata sunt, paritura erat.

203. Quare sensus Damasceni est hic: quod Virgo ab instanti Conceptionis fuit purissima, & dum caro ex carne ejus desumpta est a Verbo, fuit multo magis sanctificata. Quod ut intelligas, accipe discrimen inter puritatem, & sanctitatem, explicatum ab Angelico Thoma in 1. dist. 44. quæst. 1. art. 3. super quæst. utrum Deus potuerat facere humanitatem Christi meliorem, quam sit? Objicit sibi 3. his verbis: *item videtur, quod nec B. Virgine* (intellige posse Deum facere majus) *quia secundum Anselmum, deicit, ut Virgo, quam Deus Unigenito suo præparavit in Matrem, ea puritate niteret, qua major sub Deo nequit intelligi; sed nihil potest facere,*
O quod

quod sibi in bonitate, vel puritate aequetur: ergo videtur, quod nihil melius B. Virgine facere possit. Respondet: ad tertium dicendum, quod puritas intenditur per recessum a contrario, & ideo potest aliquid creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit, & talis fuit puritas B. Virginis, quæ peccato originali, & actuali immunis fuit, tamen sub Deo, in quantum erat in ea potentia ad peccandum.

204. Sed bonitas intenditur per accessum ad terminum, quod in infinitum distat, scilicet summum bonum, unde quolibet finito bono potest aliquid melius fieri, & hoc est, quod dicit Damianus Serm. de Annuntiatione; cum fecerit Deus omnia opera sua bona, hoc melius fecit: attende

Se-

Seraphim, & videbis, quidquid majus est, minus Virgine, solusque Opifex opus istud supergreditur. Quibus doctrinis, & auctoritatibus clarescit intelligentia Damasceni. Ponit ergo B. Virginem Purissimam a primo Conceptionis instanti, & omni creatura pura purissimam, quatenus puritas, & si proveniat a gratia non infinita, secundum recessum a contrario, seu a peccato, possit esse summa excogitabilis in pura creatura.

205. Sed cum non fit summa secundum accessum, & finitum bonum, potest amplius, & amplius positive purgari, id est, sanctificari: quod accidit in carne Virginis, quæ Spiritu Sancto specialiter repleta est, dum ejus caro unienda erat Divino Verbo, & adeo magis sanctificata,

O

2

ut

ut mirabiliter se explicat ipse
 Damascenus lib. 3. orthodoxæ fi-
 dei, cap. 12. prope finem: *ipsum*
enim Verbum caro factum est con-
ceptum ex Virgine, præveniens
quidem, & assumptione Deus,
& ipsa jam ab ipso Deificata,
quasi tribus simul factis, una
cum deductione ejus ad esse, as-
sumptione, existentia, & Deifi-
catione ejus a Verbo. Et sic in-
telligenda, & dicenda Deipara
Virgo, non solum propter na-
turam Verbi, sed etiam propter
Deificationem humanæ carnis.
 Unde breviter ex Damasceno,
 B. Virgo fuit purissima a primo
 instanti Conceptionis, ea puri-
 tate, qua major sub Deo nequit
 intelligi per recessum a pecca-
 to; per accessum autem ad
 Deum habuit majorem gratiam
 omnibus, sed adhuc capacem in-
 ten-

tendi per novam gratiam, tunc
 præcipue quando Spiritus San-
 ctus supervenit in illam eam-
 que elevavit ad generationem
 hominis Dei, & quando caro
 MARIÆ incepit esse caro Chri-
 sti, hæc caro fuit Deificata a
 Verbo, & Deo, & magis pu-
 ra ipsa MARIA propter impo-
 tentiam peccandi, ideoque MA-
 RIA in instanti suæ Conception-
 nis ea puritate nituit, qua ma-
 jor sub Deo nequeat intelligi.

S E C T I O IV.

*Proponitur alia sententia circa
Virginis præservationem.*

§. I.

Exponitur hæc opinio.

206. **D**OCTISSIMUS Recentior
Dr. D. Joannes Jose-
phus Eguiara, nostræ Academia
Jubilatus Primarius in relectio-
ne ad Canonicatum Magistra-
lem, quem plaudente universa
republica litteraria obtinuit, se-
quentem conclusionem præfixit
defensandam. *Et si Marianam
immunitatem ab originali labe
prorsus supponam, contendo ni-
hilominus, sic fuisse conceptam
Virginem citra omnem libidinem*
pa-

*parentum, ac si in statu innocen-
tiæ fuisset progenerata. Et cum
secundum suum munus totus sit
in probando hanc esse mentem
Magistri, neminem contrahere
originale peccatum, nisi media
generatione libidinosa, in hac
ipsa generatione libidinosa con-
sistere peccatum originale five
physice, five connexive propu-
gnat: quæ omnia probat soli-
dissimis autoritatibus, & ratio-
nibus. Hic Egregius Doctor con-
venit nobiscum in assignanda for-
ma præservativa peccati origi-
nalis in via executiva, & in li-
nea physica. Huic opinandi mo-
do reduci possunt omnes defen-
dentes sanctificationem corpoream
per qualitatem infusam corpo-
ri Virgineo, ut ipsemet Doctor
statuit per sequentia verba f. II.*

207. „ *Nec inviti certe in sen-*

O 4 „ *sum*

„ sum istum trahi possent Mag.
 „ Saabedra (Vestig. 2. d. 2. &
 „ 3.) Regii, & Militaris Ordinis
 „ B. Virginis MARIE de
 „ Mercede scriptor doctissimus,
 „ caterique Sanctitatis corporeæ
 „ fautores; cum enim defendant
 „ qualitatem corpoream Virginem
 „ carni in ipso Conceptionis
 „ instanti infusam, oppositamque
 „ judicent cum peccato, ægre illa
 „ posset cum libidinosa generatione
 „ passiva Virginis jungi, quæ
 „ generatio naturaliter est cum
 „ originali peccato connexa; subindeque
 „ nec cum activa Conceptione,
 „ item libidinosa sociari posset;
 „ ut quæ naturali nexu cum
 „ passiva peccato maculata
 „ jungitur. Sed quia in rem hanc
 „ non directe, sed reflexe perquirimus,
 „ uniusque Magistri
 „ men-

„ mentem investigamus, Volentem
 „ poscimus, in solo Volente
 „ moramur.

208. Unde vides, non loqui
 hunc egregium Doctorem ex proprio
 ingenii penu, & sententia;
 sed tantum promovet sententiam
 Magistri, ut ex instituto suo
 erat in præsentiarum. Quod probat
 autoritate Augustini de fide ad
 Petrum ab eodem Magistro citati,
 hæc habentis: *peccatum in parvulos non transmittit
 propagatio, sed libido.* Accedit
 D. Ang. præcit. opere ad Anibaldum
 in 31. dist. art. 1. ubi expendens
 modum, quo peccatum in filios
 traducitur, inquit: *hoc autem fit in
 quantum corpus cum libidine seminatur:
 sicut enim actus generationis absolute
 consideratur traducit naturam; ita libidini per-*

mixtus traducit naturam cum culpa. Sed cum tota hæc expositio Mag. & Ang. fundetur in Aug. non negamus, semen vitiatum esse connexum cum originali peccato; sed de hoc inquirimus, qualis fuit forma in linea executiva expellens hoc vitium a semine Virgineo passivo, & quæ attulit hanc libidinis carentiam in Conceptione Mariana?

209. Si consulimus Mag. ipsum, lib. 3. dist. 3. punct. 3. cit. Aug. hæc ex ipso August. habet: *illa autem Virgo singulari gratia præventa est, atque repleta, ut ipsum haberet ventris sui fructum, quem ex initio habuit universitas Dominum, ut illud quod nascebatur, ex propagine hominis primi, tantummodo generis, non etiam criminis originem du-*
ce-

ceret. Aliis etiam Aug. verbis utitur Magist. dist. 3. puncto 2. *inde enim scimus quod ei (B. Virgini) plus sit gratiæ collatum ad vincendum omni ex parte peccatum, quod & concipere, ac parere meruit, quem constat nullum habuisse peccatum:* ergo Mag. & Aug. agnoscunt gratiam pro forma expulsiva peccati, & connexionis termini, nempe libidinis, & inductivam libidinis carentiæ, & ex his videtur explicandus Mag. Neque enim negatur, a semine corrupto contrahi originale peccatum velut conditione, vel fortasse ut causa, quod negatur, est, quod hæc libidinis carentia non inducatur ab ipsa forma, a qua peccatum expellitur, quæ non est alia, quam gratia collata Virgini in primo animationis in-

stanti : ideo hæc sententia non
opponitur nostræ , quia semper
debet poni gratia , ac proinde
in signo apto executivo , tam
peccato originali , quam ipsius
fundamento connexionis elimi-
nandis .

210. Quod crediderim confir-
matum ex responsionibus ad ar-
gumenta contraria : nam sic ha-
bet objectione 2. „ Si Beatissi-
„ ma Virgo fuisset citra libidi-
„ nem Parentum genita , ac si
„ in statu innocentia fuisset pro-
„ genita , fuisset etiam in Pa-
„ rentibus , & semine ipso san-
„ ctificata ; sed hoc repugnat ;
„ alias non modo ante anima-
„ tum , verum etiam ante for-
„ matum corpus Virgineum ,
„ atque adeo B. Virgo ante se-
„ metipsam fuisset sanctificata :
„ ergo. Probatur sequela : B. Vir-

„ gine

„ gine citra Parentum concepta
„ libidinem , omne semen , un-
„ de progenita fuit , fuisset pror-
„ sus immaculatum , ut supra
„ laudatus S. Damascenus in-
„ quiebat , subindeque cum gra-
„ tia B. Virginis infundenda ,
„ simul ac conciperetur , conne-
„ xum ex lege quidem Dei , &
„ decreto ; sed hoc sat fuit ut
„ B. Virgo in semine ipso , &
„ Parentibus esset sanctificata :
„ ergo. Ad quod respondet „ di-
„ stinguo majorem : si B. Vir-
„ go , &c. fuisset in semine ipso ;
„ & Parentibus vialiter , & ini-
„ tiative sanctificata , concedo ;
„ formaliter , terminative , &
„ proprie sanctificata , nego. Et
„ infra pro explicatione.

211. „ Purissima autem Vir-
„ go ex immaculato progene-
„ rata semine simili modo in
„ se-

„ semine ipso, & Parentibus san-
 „ tificata fuit vialiter, & ini-
 „ tiative, quod ex Divino De-
 „ creto, privilegioque singula-
 „ ri passivam ejus Conceptionem,
 „ animationemque sanctifi-
 „icans gratia ornatura erat,
 „ quamvis pro priori temporis
 „ ad animæ infusionem forma-
 „ liter sancta non fuerit pro-
 „ prie, & terminative. Postea
 „ in instantia ad quintum argu-
 „ mentum hæc habet. *Secundo* :
 „ in statu innocentiae semen
 „ nullam haberet vim, ut gra-
 „ tiam, & originalem justi-
 „ tiam parentes derivarent in
 „ filios : ergo in statu naturæ
 „ lapsæ nulla pollet activitate,
 „ qua in prolem a Patribus cri-
 „ men Adæ transmitti possit.
 „ Ad quod respondet. *Ad secundum*,
 „ distinguo antecedens : in
 „ sta-

„ statu innocentiae semen nullam
 „ haberet vim causæ physicae in-
 „ strumentalis, ut parentes gra-
 „ tiam, & justitiam originalem
 „ derivarent in filios, permitto ;
 „ nullam haberet vim conditio-
 „ nis, & requisiti ad gratiæ
 „ transfusionem, & originalis ju-
 „ stitiæ, *nego*.

212. Unde vides, sensum hu-
 „jus Doctoris interpretantis Magi-
 „strum esse, Virgineum semen præ-
 „cessisse, vel tempore, vel natu-
 „ra specialiter depuratum, utpo-
 „te organizatum, ut informaretur
 „ anima Sanctissima, & hoc
 „ potuit evenire, per qualitatem
 „ supernaturalem corpoream pro-
 „ ductam a Deo vi decreti præ-
 „servativi in ipso instanti in quo
 „ semen decusum coepit organizari,
 „ quod congruentissimum est, &
 „ consonum ponentibus in Virgine
 „ cor-

corporalem sanctitatem per qualitatem corpoream, & conforme dictis a nobis præcedenti sectione 3. nam perfectior dispositio congruit ad perfectiorem animam, & hæc qualitas deserviret ut dispositio ante adventum animæ, & ut proprietas post animæ adventum ab ipsa anima radicata, ut multi philosophi tenent de calore disponente ad formam ignis, permanenteque cum ipsa ignis forma: & hic discurrendi modus videtur conformior naturæ, & theologiæ, quam inducere hunc defectum libidinis habitualis per solum decretum præservativum Dei nihil positivum operans. Sed quid quid sit de hoc, nihil obstat nostræ conclusioni.

213. Quod sic probo: peccatum originale in Virgine fuit forma-

maliter expulsum, & eliminatum a gratia prima Virginis immaculatæ, dicente Alexandro VII. in sua celebri Constitut. Solicitudo omnium Ecclesiarum, *Animam B. Virginis Mariæ in sui creatione, & in corpus infusione Spiritus Sancti gratia donatam, & a peccato originali præservatam fuisse: ergo gratia debet collocari in signo apto ad præservandum ab originali, quod non intelligitur præexpulsum, nisi præintelligatur forma præservans ad ipsum originale; sed peccatum originale consequitur ad propagationem seu conjunctionem animæ cum corpore: ergo ante hanc conjunctionem debet præintelligi gratia in anima, & anima cum gratia, ut dicatur Virgo immunis a peccato vi gratiæ.*

§. II.

*Roborantur hæc omnia explicatio-
ne alterius difficultatis.*

214. **P**Otest quidem excogitari alius modus clarior nostro defendendi hanc præcedentiam gratiæ in signo naturæ anteriori ad peccatum, & non obnoxius difficultatibus ex singulari modo opinandi nostræ sententiæ, ponendo sic in primo signo infunditur, & creatur anima Virginea in corpus. In 2. signo ornetur hæc anima gratia. In 3. erumpat in subsistentiam propriam animæ. Et in 4. signo intelligatur anima informans. Ecce gratiam ante subsistentiam; vel si vis, pone gratiam in signo subsequenti ad subsistentiam, ante quam

quam intelligatur anima informans; sed signum antierius ad informationem est signum antierius ad peccatum: ergo datur modus clarior ponendi in Virgine gratiam præservatricem, & anteriorem anterioritate naturæ ad peccatum.

215. Non placet iste modus: quia nos non negamus, potuisse Deum mirabilibus artibus, & ineffabilibus modis Virginem præservare, sed quod tenemus est, quod ut servetur ordo philosophicus, & theologicus, quod est nostri instituti, debet vi executiva adstrui Conceptionis harmonia, sicut a nobis adstruitur. P. Ildefonsus Salmeron egregius scripturarius super Epist. ad Romanos disp. 49. de Conceptione §. *¶ si igitur*, hæc habet: *¶ si igitur B. Virgo via semina-*

naria, ut reliqui in hunc mundum venerit; & interjectis ali- quibus prope medium prosequitur: potuit etiam B. Deipara animam creare in gratia, ut Angelos, & primos Parentes condidit, & illa gratia omnem peccati labem impedivisset, quæ ad animæ cum corpore unionem consequi poterat, sive post signum, in quo anima communicat corpori suam vivificandi, & regendi virtutem, vel etiam ante secundum signum, in quo corporis materia suam vim se animæ subji- ciendi communicat, vel etiam hoc admissio in 3. signo, in quo resultat humanitas, & in 4. in quo consideratur persona, munda- re, & purgare ab omni sorde peccati valuit.

216. Egregius hic Theologus; qui interfuit Sacro Tridentino Con-

Concilio Sedis Apostolicæ Theologus, & cum magna laude multum laboravit in decreto de peccato originali, ut primam gratiam Marianam a peccato Virginem præservantem explicet, varios modos proponit, non Scholastico more procedendo, sed tantum explicando substantiam præservationis, & indicando modos, quibus Deus potuit ut supremus Dominus hanc gratiam infundere ante peccatum in quocumque signo executionis Conceptionis Marianæ, unde non curavit, sicut nos curare debemus, de modo connaturaliori, & clariori lumine philosophico intellectibus profusis; ideoque videtur sibi contrarius: nam si primo modo ponit gratiam omnem peccati labem impedi- entem, quæ ad animæ cum corpore unionem consequi poterat,

rat, fatetur, labem peccati consequi ad unionem animæ cum corpore: ergo ponit gratiam in signo, in quo peccatum intelligitur, ut peccatum naturæ, & consequens ad naturam, quod intelligibile est: nam gratia præservatrix debet præintelligi ad signum peccati, ac proinde in signo ante peccatum. Nam si signum gratiæ esset signum peccati, gratia intelligeretur pugnans, non præpugnans, seu præservans.

217. Vel collocat gratiam in signo post peccatum, quale est illud, quod innuit, *sive post signum, in quo anima communicat corpori suam vivificandi, & regendi virtutem*, & cum hac virtus communicetur media unionem, est ponere gratiam post signum peccati, cum per ipsam unionem contrahat anima pecca-

catum; ergo semper recurrere debemus ad primum modum indicatum ab hoc Authore, maxime cum ille satis innuat, se defendere subsistentiam distinctam a natura, dum dicit *in 3. signo, in quo resultat humanitas, & in 4. in quo consideratur persona*, quod non diceret, nisi defenderet subsistentiam distinctam a natura: nam modus ponendi gratiam in signo ante informationem animæ creatæ intra corpus, solum habet locum in ponentibus subsistentiam animæ in positivo distincto ab ipsa substantia animæ.

218. Nam apud defendentes subsistentiam distinctam a natura simplici, vel ab unionem substantiali naturæ compositæ, non habet locum hic modus explicandi præservationem: quia in istis

istis signum primum essendi animæ intra corpus debet esse signum informandi, præsertim apud plurimos adstruentes unionem indistinctam a similitudine, & conjunctio corporis, & animæ: nam in quo signo intelligatur anima intra corpus, debet intelligi conjuncta cum corpore: ideoque debent recurrere ad signum antèrius, ponentes animam creatam extra corpus in statu capaci recipiendi gratiam, ut hæc præintelligatur ad signum peccati, quod est signum informationis, & unionis: nam in signo, in quo anima intelligitur concorporata, intelligitur corporis vitio foedata. Et est valida impugnatio istius modi, quod solum in una sententia substineri potest, & non est foederabilis cum probabilissimis Doctorum opinionibus.

nionibus aliter subsistentiam explicantibus.

219. Quare eligimus modum primum designatum a doctissimo Salmerone, sed illum explicamus, & modificamus ad rem nostram. Audiamus illum: „*po-*
„ *tuit* etiam Deus B. Deiparæ
„ animam creare in gratia, ut
„ Angelos, & primos Parentes
„ condidit, & illa gratia om-
„ nem peccati labem impedi-
„ visset quæ ad animæ cum
„ corpore unionem consequi po-
„ terat. In Angelis ergo de-
bemus philosophico modo procedendo asserere, prius natura fuisse completos in esse substantiali physico, & in signo posteriori datam illis gratiam: nam prius debet intelligi opus naturæ, quam opus gratiæ. Ita in anima Virginea, prius fuit com-
P ple-

pleta in ordine substantiali, & postea data illi gratia. Sed ad hoc necessarium est adstruere creationem animæ Virgineæ extra corpus: nam cum anima rationalis duos habeat status connaturales, unum separationis, alterum conjunctionis; in statu separationis intelligitur completa per subsistentiam propriam, nec potest dari sanctitas, antequam intelligatur persona sancta; at in statu conjunctionis non intelligitur completa nisi per subsistentiam totius: & ideo si crearetur intra corpus, non data fuisset illi gratia post subsistentiam propriam suam, sed post subsistentiam totius, sicut fuit data Adamo.

220. Audiatur Cyrillus lib. 1. de adorat. in Spiritu clarissime docens hanc veritatem his verbis:

bis: „ *postea quam* propriæ naturæ rationibus hoc animal „ (scilicet homo) absolutum fuit „ ab Opifice Deo, statim illius „ similitudine præditum est; im- „ pressa enim in illo est Divi- „ næ imago naturæ inspirato „ Spiritu Sancto. Ubi clare vides, quod prius natura fuit absolutus homo, & postea inspirata imago Dei: quod est conforme rationi, & modo operandi in linea executiva, quod prius sit natura, quam gratia, prius subiectum, quam accidens, prius medium, quam finis: & cum homo fuisset creatus propter gratiam, & gloriam, prius debet intelligi homo perfectus in esse naturali, quam intelligatur in esse accidentali. Quare non potuit in hoc sensu dari gratia B. Virgini, sicut Adamo, hoc
P 2 est,

est, intellecta prius absoluta, seu completa Virgine in esse physico substantiali: quia tunc daretur in signo inepto ad præservandum a peccato, quia ad minus, vel daretur in signo posteriori ad intelligentiam peccati, vel in ipso signo, in quo debet intelligi peccatum; quod est ineptum: nam quomodo potest intelligi forma præservativa ad mortem v. g. & non in alio signo, nisi in signo, in quo debet intelligi mors?

221. Quare libenter concedam, fuisse Virgini datam gratiam, sicut Adamo, quatenus utraque gratia fuit originalis; sed non annuam, datam illi gratiam in linea executiva in ipso signo, in quo fuit collata Adamo, cui non fuit data gratia, ut illum præservaret ab aliquo pec-

peccato a natura contracto, & Virgini data fuit, non ut liberaretur a contracto, sed ne contraheret, idèoque debuit dari ante naturam completam in statu conjunctionis. Repete hic Auctoritates Angelici Thomæ, quas dedimus §. 1. sect. 3. disp. 2. expono ultimam art. 4. quæst. 3. & quidem cum peccatum originale ex carne derivetur ad animam, nulli dubium esse potest, quin aliquo modo, saltem in via generationis, & temporis, per prius sit peccatum originale in essentia animæ, quam in potentis, cum anima per suam essentiam immediate corpori uniat ut forma, non autem per suas potentias, ut alibi ostensum est: ergo signum, quod sequitur ad animæ essentiam intra corpus, est signum peccati

originalis : ergo ponere gratiam in hoc signo, vel post hoc, est ponere gratiam in signo peccati, vel post peccatum, quod est signum ineptum ad preservationem. Et hic locum habere potest D. Bonaventura, qui in Spec. B. Mariæ lect. 1. hæc habet : *Prius saltem per naturam sanctificata fuit anima B. Virginis, quam corpori unita.*

§. III.

Roborantur hæc amplius.

222. **S**ANCTUS Damascenus citata orat. 1. de Virginis nativitate dixerat : etenim natura gratiæ cedit, ac tremula stat progredi non sustinens ; quoniam futurum erat, ut Deigenitrix Virgo ex Anna oriretur,

tur, natura gratiæ factum antevertere minime ausa est, verum tantisper expectavit, dum gratia fructum suum produxisset : ergo natura expectavit, & fuit prius fructus gratiæ, quam foetus naturæ. Quid autem intelligat pro natura Damascenus insignis theologus, pariterque insignis philosophus, edoceat nos in sua physica cap. 9. sic ergo inquit : nonnulli materiam, quæ in unaquaque re est, naturam appellarunt, hoc est, id quod primo in qualibet re naturali existit concinnitatis omnis expert, ut statui naturam æs, lecti lignum, atque alius cujuscumque rei artefactæ aliud quidpiam esse : naturalis autem omnis corporis primam, & qualitatis expertem materiam.

223. Hinc porro adducti sunt,

P 4 ut

ut materiam naturam dicerent, quia in omnibus mutationibus remanet eadem quæ semper est. Quidam contra formam, quæ materiam ambit, naturam nuncuparunt: quia juxta naturale nomen materia non dicitur, priusquam formam susceperit. Quemadmodum, nec a statuæ dicitur, antequam statuæ formam acceperit, tamquam scilicet materia potestate dumtaxat sit, quippe cum unaquæque res actu notetur, & exprimatur. Atque isti rectius, perfectiusque de natura conjecturam facere videntur, quam superiores. Alii id, quod ex materia, & forma mixtum, & concretum est, naturam esse tradiderunt. Propterea quod homo ex homine, & bos ex bove, atque ut brevi complectar, ex ea, quod compositum est, id quod com-

compositum, & concretum est, oriatur. At hoc natura est, non natura.

224. Hic vides, tres principaliiores opiniones expositas esse a Damasceno, primam rectam judicat, secundam probabilior, tertiam falsam. Unde probabile judicat, materiam naturam appellari, rectius appellari naturam, formam, non vero admittit appellari naturam compositum: quia hoc est natura in ablativo, seu est a natura, non natura in nominativo; quod confirmat prope medium, dum dicit, at quidem corpus naturale, tum materia, tum forma præditum esse. His positis, ut legenti patebit, Damasc. inclinavit in applicandam rationem naturæ materiæ, sed minus principaliter, & principaliter magis

formæ, compositum vero a natura, seu naturale, non ipsam naturam in rigore philosophico appellavit, imo talem locutionem nervose rejicit.

225. Nunc sic: juxta Damascenum natura principaliter est forma, & minus principaliter materia, imo juxta sententiam, in quam inclinat ipse Damascenus, materiam existere per existentiam formæ, rectius, & perfectius forma est natura: ergo expectare naturam est expectare formam, & expectare materiam; sed forma naturalis Virginis fuit anima, & materia corpus: ergo expectavit corpus, & anima; sed anima, quæ creatur intra corpus, non expectat corpus, & corpus, intra quod creatur anima, non expectat animam: ergo expectare animam
cor-

corpus, & corpus animam est expectare intraneitatem; sed anima, quæ primo creatur intra corpus, nequit intraneitatem expectare, cum primum signum creationis sit primum signum intraneitatis: ergo si expectavit natura, fuit in sensu Damasceni animam creari extra corpus.

226. Neque dicas: Damascenus, rectissime opinari, judicat eos, qui formam, *quæ materiam ambit, naturam nuncuparunt*; sed anima creata extra corpus materiam non ambit: ergo anima extra corpus non est natura. Distinguo consequens: non est natura operans, concedo; non est natura expectans, subdistinguo: expectans per instans reale, concedo; expectans per signum naturæ, nego. Lo-
P 6 qui-

quitur igitur Damascenus appro-
bans sensum philosophorum lo-
quentium pro famosiori de for-
mis materialibus, quæ erant
præcipuus scopus illorum; & ideo
toto capite comparat naturam
arti, & solum formæ materiales
possunt aliquomodo comparari
formis artificialibus: qui modus
adeo invaluit apud philosophos
modernos impugnantes Aristote-
lem: & cum primum esse for-
mæ materialis, utpote eductæ
de potentia materiæ, debeat ef-
se necessario saltem naturaliter
primum signum ejus intraneita-
tis in materia, ideo vocant na-
turam, formam, quæ materiam
ambit: quia unicum signum na-
turale primi esse formæ materia-
lis est signum intraneitatis, &
ambitus materiæ, & ideo in
istis formis nunquam potest, stan-
do

do rerum exigentiis, expectare
natura.

227. E contra in anima ra-
tionali, quæ cum habeat duos
status connaturales, alium intra
corpus, alium, & perfectiorem
extra corpus, habet etiam duo
signa naturalia primi sui esse,
primum extra corpus, singulare
quidem; alterum intra corpus,
commune, & ideo in composito
humano potest naturaliter esse
forma sine materia. Quamo-
brem anima rationalis primo crea-
ta extra corpus in toto rigore
philosophico est natura: quia
primo creata est ex intentione
generantis corpus, ut media in-
formatione ens naturale consti-
tuat, sed cum adhuc non intel-
ligatur informans, rectissime di-
citur expectans; & cum non
expectet per tempus, sed per

350 *Tract. de principatu, &c.*
signum, valde philosophice dicitur, quod tantisper expectavit.

228. Quod præcipue declaratur ex ipso Damasceno, & omnibus philosophis: foetus, fructus, & effectus naturæ per exhibitionem intrinsecam partium est compositum. *At quidem*, inquit Damascenus, *corpus naturale, tum materia, tum forma præditum esse, quippe quod ex his constet*: ergo expectare naturam est intelligi materiam, ante quam recipiat formam, & intelligi formam, antequam sit intra materiam; sed ex Damasceno expectavit natura: ergo expectavit corpus informari, expectavitque anima informare; sed hoc intelligi nequit, quin intelligatur anima extra corpus: ergo expectare naturam in sensu

Da-

Disp. II. Sect. IV. 351
Damasceni est intelligi animam Virgineam primo creatam extra corpus.

229. Quod mirifice clarescit fundamento dato hujus expectationis; *dum gratia fructum suum produxisset*: quasi diceret, si prius intelligeretur ens naturale, & non expectare naturam, gratia produxisset suum fructum in signo inepto: nam produceret fructum, vel in signo peccati, vel post peccati signum. Audiat Angelicus cit. quæst. 3. de peccato originali, art. 3. ad 1. *dicendum, quod anima rationalis non habet immundiciam peccati originalis, nec ex se, nec a Deo; sed ex unione ad carnem; sic enim fit pars humana naturæ derivatæ ab Adam. Ad secundum, dicendum, quod cum peccatum originale sit peccatum*

na-

naturæ, non pertinet ad animam, nisi in quantum est pars humanæ naturæ. En mirabile sistema: concurrunt natura exigens, animam informare corpus ex intentione generantis, & Deus volens sanctificare in primo esse animam Virgineam vi decreti præservativi. Quid ergo? Expectet natura, & non sit anima pars humanæ naturæ per unionem ad carnem, donec gratia fructum sanctificationis producat, non ut expellat peccatum naturæ, quod nullum est in anima primo creata extra corpus; sed ut præventa gratia intelligatur prius Sancta, & incapax contrahere peccatum naturæ, dum ex unione ad carnem fiat pars humanæ naturæ.

S E C T I O V.

Hoc systemate explicantur clarius dona naturæ, & gratiæ, quæ tribuunt Theologi
B. Virgini.

§. I.

De donis naturalibus Virginis.

230. **P**Lacet iterum recensere dona, quæ jam innuavimus i. ubi egimus de corpore, & anima Virginis: & non memoratis donis extrinsecis, vel quasi extrinsecis Regiæ nobilitatis, Patriæ, ac fortunarum, certum est, fuisse corpus ejus inter corpora organica perfectissimum: nam si corpora primorum Parentum fuerunt perfectissima, forma-